VN2025-011592
bc zuid-oost

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Zuidoost van 02 september 2025

Portefeuille: Coördinatie Maatschappelijke Voorzieningen (13)
Zorg en Maatschappelijke Ontwikkeling (47)

Agendapunt: B3

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Ontwikkelingen voorzieningen Venserpolder

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Zuidoost besluit

1. Kennis te nemen over de ontwikkelingen op het gebied van basisvoorzieningen in Venserpolder op korte termijn en middellange termijn.
2. In te stemmen met onderbouwing van de nut en noodzaak voor inzet aankoop van Boeninhuis als centrale basisvoorziening in Venserpolder en kennis te nemen van de vervolgstappen.

Kernboodschap

In maart 2025 is er in het kader van de wens tot aankoop van het Boeninhuis ambtelijk een startnotitie vastgesteld in de Stuurgroep Maatschappelijke Voorzieningen en worden de mogelijkheden tot aankoop op dit moment verder onderzocht. Parallel aan dit proces wordt van het stadsdeel verwacht dat er helderheid wordt gegeven in de opgave van de voorzieningen in Venserpolder en de mogelijke plek hierin van het Boeninhuis als Huis van de Wijk. De nut en noodzaak van het aankopen van het Boeninhuis moet worden onderbouwd in samenhang met ontwikkelingen in de huidige basisvoorzieningen tussen buurtkamers, huizen van de wijk en jongerencentra in Venserpolder. Het vraagt nog meer tijd om het bredere plaatje nader te onderzoeken.

Bestuurlijke achtergrond

In het Strategisch Huisvestingsplan Jeugd, Zorg en Basisvoorzieningen 2023-2027 zijn; Buurtkamer de Venser en Jongerencentrum Anansi opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

Er is een relatie met het Masterplan Zuidoost - Ambitie 2.

Bestuurlijke prioriteit

Hoog.

Wettelijke grondslag

Onderdeel 12, Sociale Basis, van de Takenlijst behorende bij de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen over de ontwikkelingen op het gebied van basisvoorzieningen in Venserpolder op korte termijn en middellange termijn

Context van de wijk Venserpolder:

Venserpolder is een kwetsbare wijk met een lage SES score van circa 46% in tegenstelling tot het gemiddelde van Amsterdam van 30%. Het aantal minima huishoudens en inwoners met een bijstandsuitkering is hoger dan gemiddeld, 47% van de inwoners kan financieel niet rondkomen. Een groot deel van de bewoners ervaart (ernstige) vereenzaming. Het taboe op het bespreken van mentale klachten staat het vragen en bieden van hulp in de weg. Het winkelgebied van Venserpolder valt onder een overlastgebied en heeft cameratoezicht. De bewoners scoren de wijk Venserpolder gemiddeld met een 6,6. Met betrekking tot onderwijs krijgt 45% van de schoolkinderen het advies praktijkonderwijs en VMBO B. De groep voortijdige schoolverlaters (zonder startkwalificatie) ligt hoger dan in andere delen van Amsterdam.

Venserpolder is ook een wijk met enorme potentie. De bewoners zijn over het algemeen begaan met elkaar en stellen zich behulpzaam op. Er is sprake van compassie en tolerantie naar elkaar. Hoewel de bovengenoemde scores lager uitvallen ten opzichte van het gemiddelde zijn veel bewoners ook trots op Venserpolder. Zowel bewoners als gebiedsmedewerkers zien graag dat de bewoners een volwaardige locatie krijgen, waar bovenbeschreven krachten kunnen worden versterkt en gefaciliteerd.

Uit het Welzijnsdashbord, een tweejarig onderzoek van Universiteit van Amsterdam (2023), blijkt dat er in Venserpolder sprake is van een mismatch tussen het aanbod van voorzieningen en de opgave volgens de beleving van veel bewoners. In de onderzoeksindicatoren die door de bewoners zelf zijn opgesteld (het welzijnsdashboard) komt naar voren dat 68% van de respondenten activiteiten mist in de buurt en 51% niet wordt voorzien in de behoeften. Verder is er in 2024 een inventariserend Onderzoek gebruikersgroepen en maatschappelijke ruimte in Venserpolder geweest. Hierin is een eerste inzicht gegeven in het huidige gebruik van de maatschappelijke ruimten en waar de (bewoners) behoeften liggen voor huisvesting en programma. Het onderzoek nodigt uit tot verdere visievorming in het gebied en meer helderheid in het gebruik van de voorzieningen door de verschillende doelgroepen op de midden en lange termijn. Er liggen kansen voor meer samenwerkingen in programmering en het mogelijk effectiever gebruik maken van ruimten.

Huidige (basis) voorzieningen:

Op dit moment zijn er verschillende voorzieningen in gebruik:

Het Boeninhuis (eigendom LievendeKey)

Afgelopen maanden is het Boeninhuis gesloten geweest in verband met de zeer slechte staat van het pand. Voor die tijd werd het Boeninhuis intensief gebruikt door de buurt, ondanks de fysieke beperkingen, de slechte toegankelijkheid en zeer slechte staat van het pand. Met name stichting SES programmeert in het Boeninhuis voor jongeren in de leeftijd van 8 tot 16 jaar. Ook de wekelijkse voedseluitgifte vindt hier plaats. De technische knelpunten rondom het Boeninhuis worden nu opgelost zodat het pand weer in gebruik kan worden genomen en om de organisatiekracht vast te houden binnen de community. In de tijdelijkheid springt PBAZO, als kernalliantie partner van de sociale basis, bij om de programmering voor de buurt vast te houden en te blijven versterken wat er al is opgebouwd door onder andere Stichting SES. Tussen LievendeKey en PBAZO is een huurovereenkomst gesloten en wordt er in juni en juli 2025 gewerkt aan (relatief kleine) herstelwerkzaamheden zodat na de zomer het pand weer veilig gebruikt kan worden.

Buurtcentrum t Spinnenwiel (eigendom Alliantie)

Buurtsalon Zuidoost is de exploitant van deze voorziening en richt zich vooral op ouderen. Of deze voorziening behouden blijft op de lange termijn dient nog verder onderzocht te worden. Ook het pand van het Spinnewiel is in slechte staat. Mogelijk komt deze te vervallen afhankelijk van

nieuwbouwontwikkelingen rondom zorgcentrum t Venser, waar juist voor deze oudere doelgroep veel potentie is voor programmering.

Buurtwerkkamer Multibron (eigendom Eigen Haard)

De programmering richt zich ook voornamelijk op de oudere doelgroep. Al wordt het ook door kinderen en volwassenen gebruikt. Multibron is onderdeel van de Buurtwerkkamer coöperatie en heeft in het aanbod overlap met het Spinnewiel ten aanzien van programmering voor ouderen. Andere doelgroepen komen hier minder. Er wordt een breed aanbod aan cursussen en activiteiten aangeboden. De bezoekers zijn honkvast. Bewoners associëren Multibron met een voorziening voor kwetsbare bewoners. Fysiek gezien is de ruimte klein en hokkerig. Hierdoor ervaren bewoners een beperking in ruimte om activiteiten te kunnen ontplooien.

Jeugdcentrum Anansi (eigendom gemeente)

Het oude buurtcentrum Anansi is grondig gerenoveerd en zal na de zomer weer in gebruik worden genomen als jongerencentrum. De opening was gepland op 12 juni en is tot na de zomer uitgesteld. Vivell is de exploitant en de programmering zal de komende jaren nog verder vorm moeten krijgen. Anansi richt zich vooral op jongeren en wordt niet gebruikt door de kinderen aan de andere kant van Venserpolder.

ZO= Venserpolder (eigendom gemeente)

Voor deze voorziening zijn de activiteiten aangepast op de doelen en werkzaamheden van de drie partijen op de locatie (Wijkactieteam, Buurtteam, Buurtrechter) en passend bij werken in de wijk en met bewoners (community based werken).

NB Het project Minder zorgen, meer toekomst (MZMT, aanpak Schuldenvrije Buurt zoals opgenomen in de Agenda Bestaanszekerheid voor Iedereen, akkoord bevonden op 13 januari 2025 in de Staf van Tanja Jadnanansing) vindt tussen 1 mei 2025 en 1 mei 2027 plaats in Venserpolder. Een team van 2 ervaringsdeskundigen (buurtmedewerkers van Vivell) en 1 procesregisseur (klantbegeleider Werk en Participatie van WPI) werkt samen met Stichting SES en met Multibron. Vier dagen per week is het team op locatie bij Stichting SES en Multibron in Venserpolder om 50 werkende minima met thuiswonende kinderen en financiële stress te ondersteunen om meer grip en toekomstperspectief te krijgen.

Toekomstige voorzieningen:

Op basis van de uitvoeringsagenda voor de Basisvoorzieningen van stadsdeel Zuidoost SHP JZB (het vastgestelde Strategisch Huisvestingsplan Jeugd, Zorg & Basisvoorzieningen 2023-2027) zijn er 15 projecten (locaties voor buurtkamers, jongerencentra en huizen van de wijk) voor Zuidoost opgenomen. Voor Venserpolder zijn dat Anansi en buurtkamer de Venser. Jongerencentrum Anansi gaat op korte termijn open en beschikt dus over structurele financiering op het gebied van beheer en exploitatie om de komende jaren de programmering verder vorm te geven. De buurtkamer in de Venser is onderdeel van de grotere gebiedsontwikkeling (totaal 2500 m2 aan voorzieningen waarvan 1200 m2 in woonzorgcentrum). Voor de buurtkamer is er volgens de stedelijke richtlijnen nu een ruimte van 120m2 voorzien en 150m2 aan dagbesteding. Ook voor deze voorziening zijn er structurele middelen gereserveerd voor beheer, exploitatie en programmering.

Ad 2. In te stemmen met onderbouwing van de nut en noodzaak voor inzet aankoop van Boeninhuis als centrale basisvoorziening in Venserpolder en kennis te nemen van de vervolgstappen

Nut en noodzaak:

Het Boeninhuis heeft een sleutelpositie in de gebiedsvisie voor Venserpolder. Door de strategische ligging heeft het een enorme potentie als centrale ontmoetingsplek in een opgeknapte vorm. Het pand bevindt zich in het hart van de wijk omringd door de meest kwetsbare delen. De organisaties (zoals Stichting SES) die jarenlang actief zijn, bereiken mensen achter de voordeur en hebben een onmisbaar aanbod voor kinderen in de wijk. Voor dit soort grote investeringen heeft de gemeente een sterke voorkeur om dit niet in een huurpand te doen maar in eigen bezit. In maart 2025 is er in het kader van deze wens tot aankoop van het Boeninhuis ambtelijk een startnotitie vastgesteld en worden de mogelijkheden tot aankoop op dit moment verder onderzocht. Parallel aan dit proces wordt van het stadsdeel verwacht dat er helderheid wordt gegeven in de opgave van de voorzieningen in Venserpolder en de mogelijke plek hierin van het Boeninhuis als Huis van de Wijk. Door aankoop kan de gemeente garanderen dat het Boeninhuis behouden blijft als maatschappelijke basisvoorziening en toekomstgericht geprogrammeerd wordt voor een bredere doelgroep. Voor het vertrouwen en de regie in deze wijk kan dat van grote betekenis zijn.

Vervolgstappen en tijdspad:

- Na commitment DB voor nut en noodzaak Boeninhuis verdere inzet in aankoop proces.
- Q3 stand van zaken. Her-)opening Boeninhuis (planning in augustus) zodat het pand in deze vorm veilig gebruikt kan worden.
- Meer inzicht in visie vorming en (her-)programmering en financiële dekking voor de basisvoorzieningen in Venserpolder.
- Q3 stand van zaken. Meer inzicht in mogelijkheden voor financiering van verlenging inzet PBAZO in Boeninhuis om de wijk op de korte wijk te kunnen blijven bedienen.

Advies en afstemming

Het besluit is opgesteld in nauw overleg met betrokkenen uit het Gebiedsteam (specifiek Venserpolder), de Sociale Basis en de directie Maatschappelijke Voorzieningen.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Participatie

Participatieplan wordt opgesteld nadat er meer duidelijkheid is over aankoop van pand Boeninhuis.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Gedeeltelijk
Overige toelichting
De aankoop van het Boeninhuis is een tijdrovend en complex proces. De ambtelijke inzet is om het Boeninhuis door de directie Maatschappelijke Voorzieningen aan te laten kopen als maatschappelijke basisvoorziening. De planning is dat er eind van dit jaar meer duidelijkheid is over de (financiële) haalbaarheid hiervan.

Indien de aankoop tot de mogelijkheden behoort (investeringsbedrag nog niet volledig bekend) volgt er in de volgende fase een opstelling van de huidige dekking, de toekomstige lasten (voor beheer en

programmering) en aan het stadsdeel wordt ook gevraagd zich langdurig te committeren aan de jaarlijkse lasten. De dekking is nog niet volledig bekend.

Op de korte termijn is voor de programmering van PBAZO in het Boeninhuis is in 2025 subsidie verleend. Er zijn hiervoor op dit moment geen structurele middelen beschikbaar. Inzet is om gezien de complexiteit en stappen die nog moeten worden gezet in de wijk, de programmering na eind 2025 te verlengen. Hierop vinden momenteel verschillende acties uit voor aanvragen (incidentele) middelen om hierop aan te vullen zodat de continuïteit voor nu kan worden gewaarborgd.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn niet of gedeeltelijk geraamd in de begroting. Een voorstel voor 100% dekking is bijgevoegd.

Communicatie

Binnen de gemeente

Op te nemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Op te nemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-050893	Stadsdeel Zuidoost Voordracht (pdf)

Uitslag

A Akkoord